

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1393

Vragen van het lid **Regterschot** (VVD) aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de artikelen «Ouders Thijs H.: wij smeekten ggz om hulp» en «Ouders Thijs H. smeekten GGZ om hulp, maar opname was «onnodig»»* (ingezonden 21 november 2019).

Antwoord van Staatssecretaris **Blokhuis** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 17 januari 2020). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 1078.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de nieuwsartikelen: «Ouders Thijs H.: wij smeekten de ggz om hulp»¹ en «Ouders Thijs H. smeekten GGZ om hulp, maar opname was «onnodig»»²?

Antwoord 1

Ja, ik heb kennis genomen van de nieuwsartikelen over de ouders van Thijs H. Ik kan mij voorstellen dat deze ervaring voor de ouders om niet te worden gehoord buitengewoon pijnlijk moet zijn om vervolgens te worden geconfronteerd met het incident dat zich een dag later heeft voltrokken.

Vraag 2

Bent u het ermee eens dat, zoals in de artikelen gesteld wordt, de adviezen van de commissie Hoekstra, die in 2015 een rapportage heeft gepresenteerd, niet worden nageleefd? Zo nee, kunt u aangeven welke acties u sindsdien heeft ondernomen?³

Antwoord 2

Ik ben het niet met de stelling eens dat de adviezen van de commissie Hoekstra niet worden nageleefd. Het rapport van de heer Hoekstra is mede aanleiding geweest tot het instellen van het Aanjaagteam voor personen met

¹ De Limburger, 16 november 2019, «Ouders van Thijs H.: «Wij smeekten de ggz om hulp»» https://www.limburger.nl/cnt/dmf20191115_00132894/ouders-van-thijs-h-smeekten-ggz-om-hulp

² Algemeen Dagblad, 16 november 2019, «Ouders Thijs H. smeekten GGZ om hulp, maar opname was «onnodig»» <https://www.ad.nl/binnenland/ouders-thijs-h-smeekten-ggz-om-hulp-maar-opname-was-onnodig~a174a5c46/>

³ Rapport van de onderzoeksc commissie strafrechtelijke beslissingen openbaar ministerie (Commissie Hoekstra) naar aanleiding van de zaak-Bart van U. Kamerstukken II, vergaderjaar 2014/2015, 29 279, nr. 247

verward gedrag, later het Schakelteam en recent het installeren van 10 regio-adviseurs in het kader van het Verbindend Landelijk Ondersteunings Team (VLOT).

Daarnaast zijn verschillende acties ondernomen die uitvoering geven aan de aanbevelingen:

Vroegsignalering is gestimuleerd onder andere door financiering vanuit het actieprogramma van ZonMw door het steunen van initiatieven als de Wijk GGD'er en het realiseren van meldpunten waar burgers met hun signalen terecht kunnen. De samenwerking tussen partners in de zorg- en veiligheidsketen is verbeterd, met name door aansluiting bij de ggz aanbieders bij de zorg- en veiligheidshuizen. Overal in het land is invulling gegeven aan de beoordelingsfunctie, zodat mensen snel kunnen worden doorgeleid naar de juiste vormen van hulp en begeleiding. Er is gewerkt aan passend vervoer voor de doelgroep en er zijn initiatieven gesteund als «streettriage», waarbij politie en ggz samen op straat triage uitvoeren en hulp bieden. Inmiddels is een ketenveldnorm ontwikkeld die partijen in staat stelt om beveiligde intensieve zorg beter kunnen organiseren.

Met verzekeraars zijn er afspraken gemaakt over de beschikbare capaciteit aan beveiligde plaatsen. Ook zien we in specifieke regio's dat er goede stappen worden gezet. Zo heeft het Zorg- en Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond een grote stap gezet met de ontwikkeling van een nieuw risicotaxatie instrument. Met het nieuwe instrument wordt breed gekeken naar de aanwezige risico's en is de kans kleiner dat risico's op gevaar worden gemist. Dit instrument is toepasbaar in zowel het zorg- als veiligheidsdomein en wordt begin 2020 beschikbaar gesteld aan alle zorg- en veiligheidshuizen. Gemeenten, verzekeraars en aanbieders werken aan het verstevigen van de GGZ-expertise in de wijk. Er is dus veel gebeurd de afgelopen periode en de komende tijd zullen we in blijven zetten op implementatie en verdere uitrol van de genoemde maatregelen.

Vraag 3

Bent u ervan op de hoogte dat de ouders van Thijs H. tweemaal hebben aangedrongen op de spoedopname van Thijs H.? Zo ja, bent u van mening dat beter naar de ouders van Thijs H. geluisterd had moeten worden?

Antwoord 3

Ik heb kennisgenomen van het artikel. De instelling heeft een melding gedaan over de gebeurtenissen bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). Op verzoek van de IGJ heeft de instelling vervolgens onderzoek laten doen door een onafhankelijke commissie. De IGJ is nu in de afrondende fase met betrekking tot de beoordeling van de onderzoeksrapportage en behandeling van deze melding.

Gelet op de grote maatschappelijke impact van de gebeurtenissen omtrent de zorgverlening aan de betrokken cliënt en de betrokken instelling, is de IGJ voornemens om inzicht te geven in haar oordeel en wijze van afhandeling. Dit zal gebeuren in de vorm van een (beperkte) publicatie. Hierbij wordt rekening gehouden met de medische geheimhoudingsplicht waar ook de inspectie aan gebonden is, als ook met de wens vanuit de samenleving om meer inzicht te krijgen in hetgeen is voorgevallen.

Vraag 4

Deelt u de observatie dat, zoals de familie van Thijs H., familie te vaak niet of niet juist bij de behandeling van een cliënt wordt betrokken? Deelt u de observatie dat behandelaars vaak niet weten wat de mogelijkheden hierin zijn en dat de verschillen tussen instellingen groot zijn? Zo ja, waarom is dit zo en denkt u niet dat dit anders moet? Welke concrete acties kunnen wij hierop verwachten?

Antwoord 4

Ik kan, gelet op de lopende onderzoeken, geen inhoudelijke uitspraken doen over deze vreselijke gebeurtenissen. In het algemeen kan ik zeggen, dat ik het van belang vind dat familie en naasten voldoende inspraak hebben bij de zorg van hun naaste. Dat gebeurt in de praktijk al vaak, hoewel de familierelaties dat niet altijd makkelijk maken. Op 1 januari 2020 is de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz) in werking getreden. In deze wet wordt geregeld dat familie en naasten meer mogelijkheden hebben tot inspraak en

betrokkenheid: bij de voorbereiding, de uitvoering en de beëindiging van verplichte zorg. Familie en naasten hebben onder de nieuwe wet meer doorzettingsmacht als zij zich zorgen maken om hun naaste. De familie kan een melding doen bij de gemeente. Gemeenten moeten onderzoek doen als de familie vindt dat verplichte zorg nodig is. De gemeente moet de uitkomsten van dit onderzoek altijd naar de officier van justitie sturen. Op deze manier wordt gestimuleerd dat meldingen van familie altijd serieus worden meegewogen.

Vraag 5

Klopt het dat de administratieve lasten voor instellingen zijn toegenomen en dat medewerkers hierin verstrikt raken? Hoe gaat dit opgelost worden, zodat zorgverleners gewoon weer zorg kunnen verlenen? Welke concrete acties kunnen wij verwachten?

Antwoord 5

Het klopt dat de administratieve lasten zijn toegenomen. In de zorgsector en ook specifiek in de GGZ is dit een punt van aandacht. In het in juli 2018 gesloten hoofdlijnenakkoord met de GGZ sector is daarom een afspraak gemaakt om een substantiële verlaging van administratieve lasten voor de zorgprofessional en zorginstelling te bewerkstelligen, zoals dit is opgenomen in de sectorplannen Regeldruk en Rechtmatige zorg. Aan dit hoofdlijnenakkoord wordt thans uitvoering gegeven.

Bij brief van 4 oktober 2019 heb ik samen met de andere bewindslieden van VWS u de rapportage over de voortgang van het programma (Ont)Regel de Zorg toegestuurd.

In een proef met de vermindering van regeldruk in ambulante teams bij Arkin zijn heel positieve resultaten geboekt.

Vraag 6

Welke beleidskeuzes gaat u de komende maanden maken om het tekort aan personeel op te lossen?

Antwoord 6

Ik blijf de komende periode vol inzetten op de beschikbaarheid en inzetbaarheid van medewerkers. Daartoe is er conform de maximale raming van het Capaciteitsorgaan financiering beschikbaar voor extra opleidingsplaatsen voor de ggz.

De VWS brede aanpak van personeelstekorten met het actieprogramma Werken in de Zorg wordt gecontinueerd. Daarbij wordt de komende periode extra nadruk gelegd op behoud van medewerkers en anders werken. Voor een uitgebreid overzicht van de voortgang van het Actieprogramma Werken in de Zorg verwijs ik u naar de op 20 december 2019 verzonden voortgangsrapportage (TK 2019–2020, 29 282, nr. 391).

Vraag 7

Klopt het dat de verschijnselen die Thijs H. vertoonde, veroorzaakt konden worden door dexamfetamine, dat wordt voorgeschreven tegen ADHD? Zo ja, had dit, vooral na de signalen van de familie, niet veel beter gemonitord moeten worden?

Antwoord 7

Ik kan niet ingaan op deze vraag omdat het om een individuele casus gaat. Het is aan de directe zorgverleners om te bepalen of een geneesmiddel bij een specifieke patiënt tot bijwerkingen leidt.

Vraag 8

Wat vindt u van de oproep in het artikel om meer aandacht te geven aan bijwerkingen van medicatie in de opleidingen van professionals?

Antwoord 8

Het is heel goed als in de opleiding van professionals meer aandacht is voor medicatie in het algemeen en het belang van goed gebruik en alertheid op ontstaan en voorkomen van bijwerkingen in het bijzonder. Deskundigen van organisaties als het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG)

leveren hier reeds een bijdrage aan. Zo verzorgt het CBG bijvoorbeeld een onderdeel van de opleiding van klinisch farmacologen.

Vraag 9

Wat vindt u van het feit dat er nog zoveel geheimzinnigheid over deze zaak is, waarbij het lijkt alsof de instelling geen openheid van zaken wil geven? Deelt u daarnaast de opvatting dat van deze casus geleerd kan worden, maar niet als het, zoals in deze zaak, in nevelen gehuld blijft en vindt u ook dat andere instellingen die tegen dezelfde problemen aanlopen, van deze casus moeten kunnen leren?

Antwoord 9

Ik herken het beeld niet dat er sprake is van geheimzinnigheid, zoals u stelt. Wel klopt het dat, zoals gebruikelijk tijdens de looptijd van een onderzoek, geen publieke mededelingen worden gedaan over deze specifieke casus. Ik wijs erop dat een deel van de beperkte informatiedeling inherent is geweest aan het strafrechtelijk onderzoek. Verder is het een afweging van de betrokken instelling om wel of geen uitlatingen te doen. Hierbij speelt het aspect van privacy en in het bijzonder de medische geheimhoudingsplicht. Uiteraard begrijp ik de maatschappelijke behoefte om zoveel mogelijk openheid te kunnen ervaren rondom wat er is gebeurd, maar daarbij dient wel rekening te worden gehouden met lopende onderzoeken en het medisch beroepsgeheim. Dit neemt niet weg dat de sector van ieder incident, hoe tragisch ook, kan leren en dat dit ook nu het geval is. Vanuit mijn rol zal ik dit ook blijven aanmoedigen en ik kom hier op terug in de brief die uw Kamer van mij ontvangt over de leercultuur in de GGZ.